

۲۰۱۷/۰۲/۱۰

پوهنمل حاجي محمد نوزادي

زیري: د کښتمند د تهمتو نو ضد کتاب له چاپه ووت

(دریمه برخه)

کارغه خان لکه طاؤس ماښام کي و بنود
خو سهار يي راز څرگند شو له رفتار ه

(د س. کليوال له خوا د يوه دري شعر له پښتو ژباړي نه)

(په تيري (دويمې) برخي کي د کښتمند د څيري د لايښه پيژندلو په موخه ، دا هم ياده سوه ، شورويانو چي کله يي د افغانستان په هکله د خپل شپارسم جمهوريت خوبونه په اوبو کي لاهو وليدل، نو يي د دې هيواد د تجزيي پلان تر لاس لاندي و نيو او سلطانه کښتمند ته يي د دې کار د عملي کولو چاري و سپارلي. په دې اړه دا هم ياده سوه چي کښتمند څنگه د سپسه جوړه کړی وه، څو د اساسي قانون د لاري د هيواد د تجزيي د پاره حقوقي بنسټونه جوړ کړي.)

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

گرانو لوستونکو! مخکي تر دي چې د (گنځ) پنامه د اکادميسن استاد گلداد خان کتاب در وپيژنم ، د کښتمند د اصلي څيړي د لا ښه بريندولو په اړه لاندي کړيني هم په زړه پوري او د يادولو وړ يې بولم:

د تيرو برخو تر نشر وروسته يوه وطنوال ما (ددغو کړينو ليکوال ، نوزادي) ته د هاليند نه تليفون وکړ . هغه د کښتمند د واکمني پر مهال د اوبو او بريننا په وزارت کي يو جگپوري غړی پاته سوی وو . ده د کښتمند د ناخوالو د رابرسيره کول په موخه زما دغه لړی و ستايل او دده په هکله يې يوه کيسه راته وکړه . دا کيسه ما پخوا هم ارويدلي وه . د شوروي اشغال پر وخت د هيواد په هر ولايت او اکثره اولسواليو کي شوروي وسله والو قوتونو چي هغه زمان يې « قطعات محدود قواي دوست » بلل ، کنډکونه ځای پر ځای سوی وه . يوه شپه په ننګرهار کي ددغو اشغالګرو بلو يوولس (۱۱) تنه په وسلو سمبال کسان د خپلي ساحي څخه راوتلي وه او يوه افغان دهقاني کور ته ور ننوتلي وه . هلته يې د کورنی (۱۱) غړي په ډيره وحشانه توګه و وژل ، پر مړو او ټول کور باندی يې پترول و بښدل او اور يې ور واچاوه . وروسته يې (۱۱) پسونه ورسره يووړل چي د شوروي د اردو د ورځي په وياړ يې کباب کړي . په سهار يې په کلي بد حالت منځته راغي . د مرکز څخه هم د څيړني په موخه د شوروي قطعاتو هيات ورغي . لنډه داچي هغه (۱۱) تنه يې ونيول ، هغوي پر خپل جرم اعتراف وکړ او محاکمه سول . ددغه لعنتی عدد په اړه بايد ووايم ، تر هغه ځايه چي زما را ياد دي ، دغه بيساری تاريخي جنايت د کومي يوي مياشتي پر (۱۱) نيټه تر سره سوه وو . ددې پيښي وروسته د کښتمند په ابتکار خاد تصميم ونيو څو پيښه پر افغاني مجاهدينو چي هغه وخت يې په رسمي رسنيو کي (اشرار) بلل ، تاوان کړي . ددې سره يې سم په گوند او دولت کي په پراخو تبليغاتو او پروپاګندو لاس پوري کړ چي گویا ددغو اشرارو ددې د پاره چي د دوستو شوروي قواوو نوم بد کړي ، د هغوي په يونيفورم کي دا جنايت تر سره کړيدی.

پدې اړه مي نوموړي دوست په تليفون کي داسي راته وويل : « يوه ورځ صدراعظم کښتمند د اوبو او بريننا د وزارت ټوله رهبري (وزير ، معينان او ټول رئيسان) خپل دفتر ته ور وبللو . هلته يې ځيني داسی خبري مطرح کړي چي په دغو بللو نه ارزيدی . مگر د بلني اصلي موخه يې دا وه چي بايد ټول مامورين او کارگران پدی پوه کړو چي دغه د ننګرهار پيښه اشرارو د قواي دوست د عسکري يونيفورم څخه په ګټه اخيستلو سره کړيده . بايد برای همه فهمانده شود که دوستان ما ابتدا چنین عمل را انجام داده نمی تواند » . د يادولو وړ ده چي دا موضوع په افغانستان کي د شوروی قواوو ستر قوماندان جنرال مايوروف پخپل کتاب « په افغانستان کي رښتيا څه تيريدل » کي د ټولو جزئياتو سره ليکلي ده . دی يادوي چي ننګرهار ته ددغي پيښي د څيړلو پخاطر ورغلم . کله چي بيرته کابل ته را وګرځيدم ، ولاړم د کښتمند دفتر ته او ده ته مي دا کيسه وکړه او ورته می وويل چي هغو يوولسو تنو شوروي عسکرو پر خپل جرم اعتراف کړي ، محاکمه سول او سخته جزا به ورکړه سي . دی وايي کښتمند راته وويل ، دا حقيقت نلری ځکه دا کار اشرارو په شوروی يونيفورم کي کړيدی ، دغو بيګناه عسکرو ته نبايد جزا ورکړل سي . دی وايي چي ما هر څومره دلایل او اسناد ورته وړاندي کړه چي هغو زما په مخ کي اعتراف کړيدی ، کښتمند نه منل او ويل يې چي دا يو نا سم پوهاوی دی او نوموړي عسکر کاملاً بيګناه دي . مايوروف زياتوی چي له ده نه وروسته کارمل ته ورغلم . هغه ته مي هم دا کيسه وکړه او کارمل هم هغه د کښتمند خبره راته په ټينګار سره تکرار کړه .

ددغو غمړلو کړينو په لوستلو سره سړي ته دا سوال پيدا کيږي ، نوموړی جنرال چي حتما د خپل وطن د پاره يو وطنپال اقسر وو ، افغان اوولس به ورته څومره بيچاره او دغه ټيل سوي مشران به ورته څومره زيون ، منفور او بيګانه ښکاريدلي وي.

د وطن او اولس سره د کښتمند د کرکي او نفرت ناخوالي لږي ندی . کله چي د اولس نوم اخلو ، ددې خبري مانا دا نده چي کښتمند يوازي د غير هزاره وطنوالو سره دښمني کول او هزاره يې ټول په غيږه کي نيولي وو . د دغه انترناسيونالست زړه ته يوازي او يوازي هغه کسان نژدي ول چي د « کا جي بي » لخوا په ورته سپارل سوي دنده کي دده همبرغي وه او په صداقت سره يې کار ورته کاوه . د بيلگي په توګه په هزاره گانو د (قطره او ذره) کورنی ، په تاجکو کي نجيب الله مسير غوندي کسان او په پښتنو کي د ميرصاحب کاروال ډله ټپله . انترناسيونالست کښتمند يوازي هغه وخت هزاره سو چي شوروي اتحاد د دري وړي کيدو په لور روان وو او « کا جي بي » له افغانستانه په ترپکو وتلي وه . دا وخت ده بله چاره نه درلوده او هزاره ټبر ته يې پناه يووړه او ځان يې د هزاره گانو خواخوږی و باله . دا هغه مهال وو چي د خلګ دموکراتيک گوند (د وطن گوند) نور خپل نزولي پړاوونه په چټکی سره پر مخ بيول ، د غرو بيګناه ليکي يې نه پوهيدلي څه وکړي ، خو د کښتمند غوندي د سياسي بيرو غړو يې د ځان د خلاصون او سپينولو د پاره پلانونه پاڅه کړي وه . د کښتمند د پلانو د پيل د پړاو يوه برخه دا وه چي دی به د گوند نه استعفي کوي او هزاره کيږي به . ددې پلان د عملي کولو په لړی کي يوه ورځ د کابل په دښت برچي کي چي

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنی د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولی

اکثره اوسیدونکي يې زموږ هزاره وطنوال دي ، د يوه مرحوم هزاره و فاتحي ته تللي وو ، هم هلته د يوه تن لخوا برید ورباندي وسو او مرمی يې د ککړی پر خای پر غوږ ولگیده . بخت يې پر خای وو چي د مرگ نه بچ سو مگر د څه وخت د پاره معيوب وو ، څو په پای کی يې خان د هغو بي شميره پيسو په برکت چي د صدارت پر مهال يې تولي کړي وي ، د روسيې د لاري لندن ته ورساوه او درملنه يې وسوه . هغه مهال داسی گنگوسي وي چي د هم هغه مري د کورني يوه غري چي دی يې فاتحي ته ورغلی وو ، دا برید ورباندي تر سره کړی دی . دا ځکه دده د صدارت پر مهال دده ورور اسد کشتمند چي په عیاشی او بداخلاقی کي غرق وو ، هلته د يوي هزاره کورني د يوي معصومي نجلی سره چي ويل کیده پيره بسکلی وه ، په زوره بدلمني کړی وه .

د انترناسیونالست کشتمند يوي لور چي مسکو ته يې د لوړو زده کړو د پاره ليرلي وه ، هلته يې پر خپل يوه هم صنفی روسي ځوان باندي زړه بایلی وو او د افغاني نورمونو او اسلامي شریعت په خلاف يې د هغه ځوان سره د کشتمند څخه تر اجازي اخیستلو وروسته په ډير لور لگښت سره د شانداره مراسمو په ترڅ کي واده وکړ او کشتمند به د « کا جي بي » د غرو سره په خصوصي بانډارونو کی تل دا خبره کول چي « بعد ازین همراه با خون ما تار و پود وجود ما با سويتيزم در اميخته شد » . کله چي په افغانستان کي تر ماتي وروسته په ۱۹۹۲ کال شوروي اتحاد دري وري ، سوسياليزم او سويتيزم دواړه د کپیتاليزم د بنامار خولي ته ولويدل ، په ازاد سوو جمهوریتونو کي پرویتيزيشن (د عامه شتمنیو خصوصي کيدل) پیل سو . پدغه وخت کي دا اوازه خپره سو چي بناغلي کشتمند خپلي هغي لور ته چي دده وینه يې د سويتيزم سره گډه کړې وه ، يوه د مکروني فابريکه رانيول . داچي د هغه وخت د قوانینو له مخي خارجي اتباعو حق نه درلود پدغو جمهوریتونو کي غير منقوله شتمني ولري ، د لور په غوښتنه يې کشتمند دا فابريکه د خپل زوم پنامه و پيرودل . په ۱۹۹۸ کال په مسکو کي يوه روسي متخصص چي په افغانستان کي کار کړی وو ، کیسه راته وکړه چي د کشتمند زوم د فابريکي د تر لاسه کولو دوه کاله وروسته دده لور ته طلاق ورکړ ، فابريکه او ټوله شتمني يې چي دده پر نامه وه ، و ده ته پاته سول او هغه بیچاره نجلي چي د پلار د ځان غوښتونکو او مقام پرستو هیلو د تر سره کولو پخاطر يې سويتيزم ته مخ اړولی وو ، خالي لاسونه پاته سو .

نور بیا

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ